Europos Sąjungos
oficialusis leidinys

LT
L serija

2025/962

2025 5 20

TARYBOS SPRENDIMAS (ES) 2025/962

2025 m. gegužės 12 d.

dėl Europos Sąjungos, Islandijos, Lichtenšteino Kunigaikštystės ir Norvegijos Karalystės susitarimo dėl EEE finansinio mechanizmo 2021 m. gegužės mėn. – 2028 m. balandžio mėn. laikotarpiui, Norvegijos Karalystės ir Europos Sąjungos susitarimo dėl Norvegijos finansinio mechanizmo 2021 m. gegužės mėn. – 2028 m. balandžio mėn. laikotarpiui, Europos ekonominės bendrijos ir Norvegijos Karalystės susitarimo papildomo protokolo ir Europos ekonominės bendrijos ir Islandijos susitarimo papildomo protokolo sudarymo Europos Sąjungos vardu

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 217 straipsnį kartu su 218 straipsnio 6 dalies a punktu,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

atsižvelgdama į Europos Parlamento pritarimą [1],

kadangi:

(1) reikia toliau mažinti ekonominius ir socialinius skirtumus Europos ekonominėje erdvėje, todėl reikėtų parengti naują EEE narėmis esančių ELPA valstybių finansinių įnašų mechanizmą ir naują Norvegijos finansinį mechanizmą;

(2) 2021 m. gegužės 20 d. Taryba įgaliojo Komisiją pradėti derybas su Islandija, Lichtenšteino Kunigaikštyste ir Norvegijos Karalyste dėl susitarimo dėl EEE narėmis esančių ELPA valstybių būsimų finansinių įnašų ekonominei ir socialinei sanglaudai Europos ekonominėje erdvėje didinti;

(3) EEE finansinis mechanizmas 2021 m. gegužės mėn. – 2028 m. balandžio mėn. laikotarpiui ir Norvegijos finansinis mechanizmas 2021 m. gegužės mėn. – 2028 m. balandžio mėn. laikotarpiui padės mažinti ekonominius ir socialinius skirtumus Europos ekonominėje erdvėje ir stiprinti EEE narėmis esančių ELPA valstybių ir valstybių paramos gavėjų ryšius;

(4) EEE finansinis mechanizmas atspindi naudą, kurią EEE narėmis esančios ELPA valstybės gauna iš dalyvavimo vidaus rinkoje, ir juo atsižvelgiama į tikslą skatinti nuolatinį ir subalansuotą visų EEE susitarimo Susitariančiųjų Šalių prekybos ir ekonominių santykių stiprinimą pagal EEE susitarimo 115 straipsnį;

(5) EEE finansiniame mechanizme ir Norvegijos finansiniame mechanizme nustatytos specialios procedūros, kuriomis didinamas įgyvendinimo ir konsultavimosi su valstybėmis paramos gavėjomis veiksmingumas. Konkrečiai, tiek EEE finansiniame mechanizme, tiek Norvegijos finansiniame mechanizme numatytos Komisijos konsultacijos strateginiu lygmeniu vykstant deryboms dėl valstybių paramos teikėjų ir valstybių paramos gavėjų susitarimo memorandumų. Juose taip pat numatyta, kad Komisija teikia pagalbą valstybėms paramos gavėjoms per konsultacijas dėl mechanizmų įgyvendinimo nuostatų. Šios apsaugos priemonės padės veiksmingai ir laiku įgyvendinti mechanizmus, kartu visapusiškai atsižvelgiant į valstybių paramos gavėjų poreikius ir didelius sunkumus, su kuriais jos gali susidurti įgyvendindamos finansinius mechanizmus, be kita ko, susijusius su bendromis vertybėmis ir principais – pagarba žmogaus orumui, laisve, demokratija, lygybe, teisine valstybe ir pagarba žmogaus teisėms. Šiuo atžvilgiu reikėtų atkreipti dėmesį į valstybės paramos gavėjos teisę būti išklausytai, kiek tai susiję su tokiomis priemonėmis kaip mokėjimų sustabdymas ir lėšų susigrąžinimas;

[1] 2025 m. balandžio 2 d. pritarimas (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje).

(6) atsižvelgiant į tai, kad EEE finansinis mechanizmas bus pridėtas prie EEE susitarimo kaip papildomas protokolas, Sąjunga, laikydamasi atitinkamų Sutartyse nustatytų procedūrų, pagal EEE susitarimo 111 straipsnį ginčus dėl papildomo protokolo aiškinimo ar taikymo gali perduoti svarstyti Jungtiniam komitetui. Pagal EEE susitarimo 89 straipsnį EEE taryba gali svarstyti bet kurį klausimą, dėl kurio kyla sunkumų;

(7) 2021 m. balandžio 30 d. nustojo galioti specialios nuostatos dėl tam tikrų į Sąjungą importuojamų Islandijos ir Norvegijos kilmės žuvų ir žuvininkystės produktų, nustatytos atitinkamų laisvosios prekybos susitarimų su Europos ekonomine bendrija papildomuose protokoluose, ir jos buvo peržiūrėtos vadovaujantis tų papildomų protokolų 1 straipsniu. Todėl, be derybų dėl būsimo finansinio įnašo, kaip visapusiško susitarimų rinkinio dalį, Taryba taip pat įgaliojo Komisiją 2021 m. gegužės 20 d. pradėti derybas dėl susitarimo dėl Islandijos ir Norvegijos kilmės žuvų ir žuvininkystės produktų patekimo į rinką;

(8) esamų finansinių mechanizmų pakeitimas naujais mechanizmais, susijusiais su skirtingais laikotarpiais, skirtingomis lėšų sumomis ir skirtingomis įgyvendinimo nuostatomis, taip pat koncesijų, susijusių su tam tikromis žuvimis ir žuvininkystės produktais, atnaujinimas ir pratęsimas, kurie buvo visapusiško derybų paketo dalis, bendrai yra svarbus asociacijos su EEE narėmis esančiomis ELPA valstybėmis plėtojimas, kuris pateisina rėmimąsi Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 217 straipsniu;

(9) pagal Tarybos sprendimą (ES) 2024/2604 ([2]) susitarimai ir papildomi protokolai buvo pasirašyti Briuselyje 2024 m. rugsėjo 12 d. su sąlyga, kad minėti susitarimai ir papildomai protokolai bus pasirašyti. Minėti susitarimai ir protokolai turėtų būti patvirtinti Europos Sąjungos vardu;

(10) pagal Sutartis Komisija turėtų išreikšti Sąjungos sutikimą laikytis susitarimų ir papildomų protokolų,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Sąjungos vardu patvirtinamas Europos Sąjungos, Islandijos, Lichtenšteino Kunigaikštystės ir Norvegijos Karalystės susitarimas dėl EEE finansinio mechanizmo 2021 m. gegužės mėn. – 2028 m. balandžio mėn. laikotarpiui, Norvegijos Karalystės ir Europos Sąjungos susitarimas dėl Norvegijos finansinio mechanizmo 2021 m. gegužės mėn. – 2028 m. balandžio mėn. laikotarpiui, Europos ekonominės bendrijos ir Norvegijos Karalystės susitarimo papildomas protokolas ir Europos ekonominės bendrijos ir Islandijos susitarimo papildomas protokolas ([3]).

2 straipsnis

Komisija paskiria asmenį (is), įgaliotą (-us) Sąjungos vardu deponuoti patvirtinamo dokumentus, kaip numatyta Europos Sąjungos, Islandijos, Lichtenšteino Kunigaikštystės ir Norvegijos Karalystės susitarimo dėl EEE finansinio mechanizmo 2021 gegužės mėn. – 2028 m. balandžio mėn. laikotarpiui laikotarpiui 3 straipsnyje, Norvegijos Karalystės ir Europos Sąjungos susitarimo dėl Norvegijos finansinio mechanizmo 2021 m. gegužės mėn. – 2028 m. balandžio mėn. 11 straipsnyje, Europos ekonominės bendrijos ir Norvegijos Karalystės susitarimo papildomo protokolo 5 straipsnyje ir Europos ekonominės bendrijos ir Islandijos susitarimo papildomo protokolo 4 straipsnyje, ir taip išreikšti Sąjungos sutikimą laikytis tų susitarimų ir papildomų protokolų ([4]).

([2]) 2024 m. birželio 25 d. Tarybos sprendimas (ES) 2024/2604 dėl Europos Sąjungos, Islandijos, Lichtenšteino Kunigaikštystės ir Norvegijos Karalystės susitarimo dėl EEE finansinio mechanizmo 2021 m. gegužės mėn. – 2028 m. balandžio mėn. laikotarpiui, Norvegijos Karalystės ir Europos Sąjungos susitarimo dėl Norvegijos finansinio mechanizmo 2021 m. gegužės mėn. – 2028 m. balandžio mėn. laikotarpiui, Europos ekonominės bendrijos ir Norvegijos Karalystės susitarimo papildomo protokolo ir Europos ekonominės bendrijos ir Islandijos susitarimo papildomo protokolo pasirašymo Europos Sąjungos vardu ir laikino taikymo (OL L, 2024/2604, 2024 10 8, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2024/2604/oj).

([3]) Susitarimų ir papildomų protokolų tekstai paskelbti OL L, 2024/2600, 2024 10 8, ELI: http://data.europa.eu/eli/prot/2024/2600/oj; OL L, 2024/2601, 2024 10 8, ELI: http://data.europa.eu/eli/prot/2024/2601/oj; OL L, 2024/2602, 2024 10 8, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2024/2602/oj; OL L, 2024/2603, 2024 10 8, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2024/2603/oj.

([4]) Susitarimų ir papildomų protokolų įsigaliojimo datą *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* paskelbs Tarybos Generalinis sekretoriatas.

3 straipsnis

Šis sprendimas įsigalioja jo priėmimo dieną.

Priimta Briuselyje 2025 m. gegužės 12 d.

Tarybos vardu

Pirmininkė

B. NOWACKA